

TIK 2009

TROMSØ INTERNASJONALE KIRKEFESTIVAL (TIK)

søndag 25. oktober 2009 kl. 19:30 i Tromsø domkirke

ÅPNINGSKONSERT, TROMSØ INTERNASJONALE KIRKEFESTIVAL

Kjell Magne Mælen, dekan ved Det kunstfaglige fakultet ved Universitetet i Tromsø, forestår åpningen av årets festival.

Hovedverk: Joseph Haydns Nelsonmesse.

Solister:

Berit Norbakken Solset, sopran

Marianne Elisabeth Andersen, alt

Henrik Hundsnes, tenor

Nils Arne Helgerød, bass

Sammensatt prosjektorkester

Tromsø Domkor

Musikalsk ledelse: Hijoo Moon.

Bill. kr 220 /160

Nelsonmesse – messe for de vanskelige tider

Messe i vanskelige tider – Missa in angustiis. Det var det den het, den messen som senere ble hetende Nelsonmesse. Det var ikke klimakrisen Joseph Haydn tenkte på, men krigen mot Napoleon. Verket ble komponert i 1798 og fremført for første gang i den østerrikske byen Eisenstadt. Her bodde Haydn og var huskomponist hos fyrstehuset Esterházy. Mens Haydn komponerte messen, vant admiral Nelson en av sine store seire over franskmennene, men det er neppe det som er årsaken til kallenavnet og heller ikke til den dramatiske trompetfanfaren i benedictussatsen. At den ble hetende Nelsonmesse, kommer av at messen to år senere, da Nelson i 1800 besøkte fyrsten i Eisenstadt, ble fremført til hans ære.

At kirkefestivalen åpner med en messe, er som det skal være. Haydns messe har den samme strukturen, den samme ordo som vår egen høymesse slik den feires hver søndag. Den begynner med Kyrie eleison, Herre forbarm deg, og avsluttes med Agnus dei, du Guds lam som bar all verdens synder, gi oss din fred.

Den 63 år gamle Joseph Haydn vendte i 1795 tilbake til Østerrike etter å ha tilbrakt noen år i London. Mange trodde at han skulle bli i England, for etter eget sigende hadde han aldri hatt det så godt som der. Men han valgte likevel å tilbringe alderdommen i fedrelandet. Mens han var i London, var den strenge Nikolai II var blitt prins, og han ville verken ha opera eller instrumentalmusikk. Det eneste han krevde av Haydn, var en nykomponert messe hvert år til sin kones navnedag. Derfor har vi en rekke flotte messer fra den aldrende Haydns hånd. I disse messene utnytter han erfaringene fra instrumentalmusikken, særlig fra symfoniene, til å skape kraftfull musikk til Guds ære. Avslutningen av Nelsonmessen griper nesten direkte inn i den politiske situasjonen. Dona nobis pacem, gi oss fred, fremføres i en dramatisk D-dur, nærmest som et krav til de krigende parter, et krav om fred.

Joseph Haydn døde i 1809, 77 år gammel. I år markerer vi at det er 200 år siden han døde. Dette er medvirkende til at Tromsø domkor med sin leder, fungerende domkantor Hijoo Moon, vil fremføre Nelsonmessen ved åpningen av årets kirkefestival.

Øvrig program??